

**Bruxelles, 9. prosinca 2025.
(OR. en)**

16638/25

**JAI 1887
COPEN 414
DROIPEN 163
CATS 82
FREMP 385**

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Delegacije
Br. preth. dok.:	14959/25 + COR 1
Predmet:	Nacrt zaključaka Vijeća o oglednim odredbama o kaznenom materijalnom pravu EU-a

Na sastanku održanom 8. i 9. prosinca 2025. Vijeće (pravosuđe i unutarnji poslovi) odobrilo je Zaključke Vijeća o oglednim odredbama o kaznenom materijalnom pravu EU-a. Tekst koji je Vijeće odobrilo nalazi se u prilogu.

Zaključci Vijeća o oglednim odredbama o kaznenom materijalnom pravu EU-a

Vijeće podsjeća na svoje Zaključke o pristupu koji treba primjenjivati u vezi s harmonizacijom visine kazni iz 2002.¹, Zaključke o oglednim odredbama za usmjeravanje pregovora Vijeća u području kaznenog prava iz 2009.² i zaključke naslovljene „Budućnost kaznenog prava EU-a: preporuke o daljnjim koracima”³ te ponovno ističe da navedeni zaključci odražavaju stajalište Vijeća o tom pitanju.

Vijeće posebno naglašava važnost točke 3. iz zaključaka iz 2002. i točaka od 1. do 10. iz zaključaka iz 2009. Ponovno ističe da je potrebno osigurati usklađenost i dosljednost s pravnom stečevinom EU-a kada su posrijedi odredbe koje se ponavljaju u različitim aktima EU-a u području kaznenog materijalnog prava, kako bi se olakšala provedba odredaba EU-a u nacionalnom pravu i njihovo tumačenje te istodobno očuvala potrebna fleksibilnost. U tom se kontekstu naglašava važnost koju smjernice i ogledne odredbe imaju za olakšavanje zakonodavnih pregovora.

Vijeće podsjeća da je u zaključcima iz 2009. potvrđen skup oglednih odredaba, naveden u Prilogu II. tim zaključcima, koje bi „trebale usmjeravati budući rad Vijeća na zakonodavnim inicijativama koje mogu uključivati kaznene odredbe”.

Vijeće napominje da je 2024. pokrenulo postupak modernizacije i, prema potrebi, proširenja opsega oglednih odredaba s obzirom na velik broj akata EU-a u području kaznenog prava donesen od stupanja na snagu Ugovora iz Lisabona 2009. Taj je proces doveo do izrade ažuriranog skupa oglednih odredaba, koje su predstavljene u izvješću mađarskog predsjedništva u prosincu 2024. U njemu je istaknuto da bi budući zakonodavni akti o kaznenom materijalnom pravu trebali „u najvećoj mogućoj mjeri slijediti pristup opisan u dogovorenim oglednim odredbama”.

¹ 9141/02.

² 16542/1/09 REV2.

³ 10984/24.

S obzirom na navedeno, Vijeće smatra primjerenim odobriti ažurirane ogledne odredbe navedene u nastavku. Naglašava da ogledne odredbe ne bi trebale biti obvezujuće za suzakonodavce, već su okvir iz kojeg suzakonodavci mogu odabrati odredbe za koje smatraju da ih je potrebno uključiti u zakonodavni akt i koji će usmjeravati rad Vijeća na svim budućim prijedlozima akata EU-a o kaznenom materijalnom pravu. Svrha im je utvrditi standardne dogovorene formulacije relevantnih odredaba kako bi se osiguralo dosljednost, usklađenost i učinkovitost zakonodavnih akata. Njima se ni na koji način ne utječe na ovlasti Komisije ili suzakonodavaca na temelju Ugovorâ niti se predviđa stajalište Vijeća o potencijalnom uključivanju konkretne odredbe na temelju ovih zaključaka Vijeća u određeni zakonodavni akt. Zagrada i kurzivom obilježene su odredbe čije uključivanje u određeni zakonodavni akt (prema mišljenju Vijeća) treba posebno dobro opravdati (s obzirom na konkretne okolnosti). Tijekom relevantnih pregovora trebalo bi razmotriti i potrebu za unošenjem eventualnih dodatnih odredaba ili elemenata.

Vijeće poziva Europski parlament i Komisiju da prime na znanje ogledne odredbe i nastave sudjelovati u strukturiranom međuinstitucijskom dijalogu s ciljem definiranja zajedničkih oglednih odredaba.

OGLEDNE ODREDBE ZA KAZNENO PRAVO EU-a

A. KAZNENA DJELA

Države članice osiguravaju da postupanje koje slijedi čini kazneno djelo ako je počinjeno namjerno.

B. POTICANJE, POMAGANJE I POKUŠAJ

1. Države članice osiguravaju da su poticanje i pomaganje u počinjenju namjernog kaznenog djela obuhvaćenog [člankom/člancima ...] kažnjivi kao kazneno djelo.
2. Države članice osiguravaju da je pokušaj počinjenja namjernog kaznenog djela obuhvaćenog [člankom/člancima ...] kažnjiv kao kazneno djelo.

C. SANKCIJE ZA FIZIČKE OSOBE

1. Države članice osiguravaju da je, ako fizička osoba počini kazneno djelo obuhvaćeno [člankom/člancima ...], to kazneno djelo kažnjivo učinkovitim, proporcionalnim i odvratajućim kaznenim sankcijama.
2. Države članice osiguravaju da su kaznena djela obuhvaćena [člankom/člancima ...] kažnjiva najvećom kaznom zatvora u trajanju od najmanje [jedne godine / dvije/pet/deset] godina;
- [3. *Države članice osiguravaju da fizičke osobe koje su počinile kaznena djela obuhvaćena [člankom/člancima ...] mogu podlijegati drugim kaznenim ili nekaznenim sankcijama ili mjerama koje mogu uključivati sljedeće:*

(a) *obvezu da se:*

i. ; ili

ii.;

- (b) *novčane kazne razmjerne težini postupanja;*
- (c) *isključenje iz pristupa javnom financiranju, uključujući postupke javnog nadmetanja, bespovratna sredstva, koncesije i dozvole;*
- (d) *zabranu držanja, unutar pravne osobe, rukovodećeg položaja koji je iste vrste kao onaj koji je upotrijebljen za počinjenje kaznenog djela;*
- (e) *oduzimanje dozvola i odobrenja za obavljanje djelatnosti koje su dovele do relevantnog kaznenog djela.]*

D. OTEGOTNE /I OLAKOTNE/ OKOLNOSTI

1. Otegotne okolnosti⁴

U mjeri u kojoj sljedeće okolnosti nisu dio sastavnih elemenata kaznenih djela obuhvaćenih [člankom/člancima ...], države članice osiguravaju da se u odnosu na kaznena djela obuhvaćena [relevantnim člankom/člancima] jedna ili više sljedećih okolnosti može, u skladu s nacionalnim pravom, smatrati otegotnom okolnošću:

(a)....;

(b)....

⁴ Sljedeća ogleđna uvodna izjava također je dio ogleđnih odredaba: „Države članice trebale bi osigurati da se barem jedna od otegotnih [*i olakotnih*] okolnosti predviđenih ovom Direktivom predvidi kao moguća otegotna [*ili olakotna*] okolnost u skladu s primjenjivim pravilima u njihovu pravnom sustavu.”

[2. *Olakotne okolnosti*

Države članice osiguravaju da se u pogledu kaznenih djela obuhvaćenih [relevantnim člankom/člancima ...] jedna ili više sljedećih okolnosti može, u skladu s nacionalnim pravom, smatrati olakotnom okolnošću:

(a) ...;

(b)]

E. ODGOVORNOST PRAVNIH OSOBA

1. Države članice osiguravaju da se pravne osobe može smatrati odgovornima za kaznena djela obuhvaćena [člankom/člancima ...] ako je kaznena djela u korist tih pravnih osoba počinila fizička osoba koja ima rukovodeći položaj u toj pravnoj osobi i koja djeluje samostalno ili kao član tijela te pravne osobe na temelju bilo kojeg od sljedećeg („vodeća osoba”):

(a) ovlasti za zastupanje pravne osobe;

(b) ovlasti za donošenje odluka u ime pravne osobe; ili

(c) ovlasti za provođenje kontrole u pravnoj osobi.

[2. *Države članice osiguravaju da se pravne osobe može smatrati odgovornima za kaznena djela obuhvaćena [člankom/člancima ...] ako je neprovođenje nadzora ili kontrole od strane vodeće osobe fizičkoj osobi u njezinoj nadležnosti omogućilo počinjenje kaznenog djela obuhvaćenog [člankom/člancima ...] u korist te pravne osobe.]*

3. Odgovornost pravnih osoba na temelju stavka 1. [ili 2.] ovog članka ne sprečava kazneni postupak protiv fizičkih osoba koje su počinitelji, poticatelji ili pomagači u kaznenim djelima obuhvaćenima [člankom/člancima ...].

F. SANKCIJE ZA PRAVNE OSOBE

1. Države članice osiguravaju da je, ako se pravna osoba smatra odgovornom na temelju [članka ...], to kazneno djelo kažnjivo učinkovitim, proporcionalnim i odvraćajućim kaznenim ili nekaznenim sankcijama ili mjerama.
2. Učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće kaznene ili nekaznene sankcije ili mjere uključuju kaznene ili nekaznene novčane kazne i mogu uključivati druge kaznene ili nekaznene sankcije ili mjere, kao što su:
 - (a) ukidanje prava na javne naknade ili pomoć;
 - (b) isključenje iz pristupa javnom financiranju, uključujući postupke javnog nadmetanja, bespovratna sredstva i koncesije;
 - (c) zabrana obavljanja poslovnih djelatnosti;
 - (d) oduzimanje dozvola i odobrenja za obavljanje djelatnosti koje su dovele do kaznenog djela;
 - (e) određivanje sudskog nadzora;
 - (f) sudski nalog za likvidaciju;
 - (g) zatvaranje objekata koji su korišteni za počinjenje kaznenog djela;
 - (h) ako postoji javni interes, objavljivanje cijele ili dijela sudske odluke koja se odnosi na počinjeno kazneno djelo i izrečene sankcije ili mjere, ne dovodeći u pitanje pravila o privatnosti i zaštiti osobnih podataka.

- [3. *Države članice osiguravaju da se pravna osoba koja se na temelju članka E. stavka 1. smatra odgovornom za kaznena djela obuhvaćena [člankom/člancima...] može kazniti kaznenim ili nekaznenim novčanim kaznama. Iznos tih novčanih kazni razmjeran je težini postupanja te pojedinačnim, financijskim i drugim okolnostima dotične pravne osobe. Države članice osiguravaju da najviša razina takvih novčanih kazni nije manja od:*
- (a) *za kaznena djela obuhvaćena [člankom/člancima ...]:*
- i. *[5 %] ukupnog svjetskog prihoda pravne osobe u poslovnoj godini koja prethodi godini u kojoj je počinjeno kazneno djelo ili u poslovnoj godini koja prethodi odluci o izricanju novčane kazne; ili umjesto toga*
- ii. *iznosa koji odgovara iznosu od [najviše 40 000 000] EUR;*
- (b) *za kaznena djela obuhvaćena [člankom ...]:*
- i. *[1/3 %] ukupnog svjetskog prihoda pravne osobe u poslovnoj godini koja prethodi godini u kojoj je počinjeno kazneno djelo ili u poslovnoj godini koja prethodi odluci o izricanju novčane kazne; ili umjesto toga*
- ii. *iznosa koji odgovara iznosu od [8/24 milijuna] EUR.⁵*
4. *Države članice mogu utvrditi pravila za slučajeve u kojima nije moguće odrediti iznos novčane kazne na temelju ukupnog svjetskog prihoda pravne osobe u poslovnoj godini koja prethodi godini u kojoj je počinjeno kazneno djelo ili u poslovnoj godini koja prethodi odluci o izricanju novčane kazne.]*

⁵ Pragovi bi trebali biti razmjerni razinama sankcija za fizičke osobe predviđenima u konkretnom zakonodavnom aktu i uzimati u obzir alternativne pragove donesene u Direktivi (EU) 2024/1203 o zaštiti okoliša putem kaznenog prava i Direktivi (EU) 2024/1226 o definiciji kaznenih djela i sankcija za kršenje Unijinih mjera ograničavanja.

G. NADLEŽNOST

1. Svaka država članica utvrđuje svoju nadležnost za kaznena djela obuhvaćena [člankom/člancima ...] ako je:
 - (a) kazneno djelo u cijelosti ili djelomično počinjeno na njezinu državnom području;
 - (b) kazneno djelo počinjeno na brodu ili u zrakoplovu koji je registriran u toj državi članici ili koji je pod njezinom zastavom; ili
 - (c) počinitelj njezin državljanin.

2. Država članica obavješćuje Komisiju ako odluči proširiti svoju nadležnost na jedno ili više kaznenih djela obuhvaćenih [člankom/člancima ...] koja su počinjena izvan njezina državnog područja ako:
 - (a) počinitelj ima uobičajeno boravište na njezinu državnom području;
 - (b) kazneno djelo počinjeno je u korist pravne osobe s poslovnim nastanom na njezinu državnom području;
 - (c) kazneno djelo počinjeno je protiv njezina državljanina ili više njih ili osobe koja ima uobičajeno boravište na njezinu državnom području; ili

[(...)]

- [3. *U slučajevima obuhvaćenima stavkom 1. točkama [...] države članice osiguravaju da izvršavanje njihove nadležnosti ne podliježe uvjetu da se kazneni progon može pokrenuti samo nakon što žrtva podnese pritužbu u mjestu u kojem je kazneno djelo počinjeno ili odricanjem nadležnosti države u kojoj je kazneno djelo počinjeno.]*

H. ROKOVI ZASTARE⁶

1. Države članice predviđaju rok zastare [koji je razmjeran težini kaznenog djela i] kojim se omogućuju istraga, kazneni progon, sudski postupak i donošenje presude za kaznena djela obuhvaćena člancima [...] tijekom dovoljno dugog razdoblja nakon počinjenja tih kaznenih djela, s ciljem djelotvornog postupanja spram tih kaznenih djela.
- [2. *Rok zastare obuhvaćen stavkom 1. najmanje je [...] godina od počinjenja kaznenog djela kažnjivog kaznom zatvora u maksimalnom trajanju od najmanje [...] godina.*
3. *Države članice predviđaju rok zastare od najmanje [...] godina od datuma pravomoćne osuđujuće presude za kazneno djelo obuhvaćeno člancima [...] koji omogućuje izvršenje sljedećih sankcija izrečenih nakon te osuđujuće presude:*
 - (a) *kazne zatvora u trajanju duljem od [...]; ili umjesto toga*
 - (b) *kazne zatvora za kazneno djelo kažnjivo kaznom zatvora u maksimalnom trajanju od najmanje [...] godina.*
4. *Odstupajući od stavaka 2. i 3., države članice mogu utvrditi rok zastare kraći od [...] godina, ali ne kraći od [...] godina, pod uvjetom da je taj rok zastare moguće prekinuti ili suspendirati u slučaju točno određenih akata.]*

⁶ Sljedeća ogledna uvodna izjava također je dio oglednih odredaba: „Države članice trebale bi utvrditi pravila o rokovima zastare koja bi im omogućila djelotvorno suzbijanje kaznenih djela iz ove Direktive, ne dovodeći u pitanje nacionalna pravila kojima se ne utvrđuju rokovi zastare za istragu, kazneni progon i izvršavanje.”

I. STATISTIČKI PODACI

1. Države članice osiguravaju da je uspostavljen sustav za prikupljanje, izradu i diseminaciju postojećih, anonimiziranih statističkih podataka o kaznenim djelima obuhvaćenima [člankom/člancima ...].
- [2. *Ne dovodeći u pitanje obveze izvješćivanja utvrđene u drugim pravnim aktima Unije, države članice svake godine, ako su dostupni na središnjoj razini, Komisiji dostavljaju statističke podatke obuhvaćene stavkom 1., koji uključuju barem postojeće podatke o sljedećem:*
 - (a) *broju kaznenih djela koja su države članice evidentirale i za koja su donijele presudu;*
 - (b) *broju sudskih predmeta koji su odbačeni, među ostalim na temelju isteka roka zastare za dotično kazneno djelo;*
 - (c) *broju fizičkih osoba koje su kazneno gonjene.]*

[J. OSPOSOBLJAVANJE

Ne dovodeći u pitanje neovisnost pravosuđa i razlike u organizaciji pravosuđa širom Unije, države članice promiču specijalizirano osposobljavanje sudaca, tužitelja, policije i osoblja u pravosuđu te osoblja u nadležnim tijelima koje je uključeno u kaznene postupke i istrage, u pogledu ciljeva ove Direktive, a koje je primjereno funkcijama takvih sudaca, tužitelja, policije, osoblja u pravosuđu te osoblja u nadležnim tijelima.]
